

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİ İÇİN ETİK DEĞERLER DERSLERİ (Yazarlar: Nina Ipavec, Jurij Marinko, Irena Marinko, Emin Özil, Zekeriya Karakuş)

Özet

Bu kısa araştırma etik, ahlaki gelişim ve/veya değerler ile ilgili birkaç lisans dersinin genel analizini yaparak Slovenya ve Türkiye'deki benzer derslerin tanıtımını yapmaktadır. Araştırma, ayrıca ABD ve Birleşik Krallık gibi gelişmiş ülkelerin bile okul öncesi öğretmenlerini etik ve ahlaki gelişimi nasıl öğretecekleri ile ilgili fazla sayıda dersler sunmadığını göstermektedir. Yazarlar bazı ilginç içerikler bularak tarif etmişler ve onların Türk ve Sloven şartlarına nasıl uyarlayabileceğini önermişlerdir. Ayrıca onlar, okul öncesi programlarından etik dersleri almadan mezun olmuş olan anaokulu öğretmenleri için kısa bir eğitim kursu da önermişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi öğretmenleri için lisans programları, etik değerler, ahlaki gelişim, program.

Abstract

This short research makes an overview of a number of BA courses on ethics, moral development, and/or values and presents similar courses in Slovenia and in Turkey. The research shows that also developed countries like U.S.A. and U.K. do not offer many courses that would acquaint preschool teachers how to teach ethics and/or moral development. The authors found and describe some interesting contents and suggest how to adapt them to Slovenian and Turkish circumstances. They also suggest a short training course for kindergarten teachers who graduated from preschool programmes without ethical courses.

Key words: BA programmes for preschool teachers, ethics, moral development, syllabi

1- GİRİŞ

"Okul Öncesi Çocukları İçin Etik Değerler" isimli Erasmus+ projesi kapsamında yapılan bu araştırma, bu alandaki mevcut dersleri incelemenin yanı sıra Sloven ve Türk okul öncesi öğretmenlerine okul öncesi çağındaki çocuklara etik değerler ve ahlaki gelişimi nasıl öğreteceği konusunda yardımcı olacak yeni dersler önermeyi hedeflemektedir. Başlangıçta çok sayıda ders ve konu bulabilme beklentisi vardı, çünkü bunlar ABD, Avustralya ve İngiltere gibi büyük ve gelişmiş ülkelerde araştırılmaktaydı. Fakat araştırma aşamasında, şaşırtıcı bir şekilde, çok az sayıda üniversitenin böyle dersler okuttuğu ve ayrıca diğer ülkelerin de müstakbel okul öncesi öğretmenlerini etik değerleri okul öncesi çocuklara aktaracak bilgi ve becerilerle donatmadığı görülmüştür. Etik ve ahlaki gelişim, sürdürülebilir eğitim, toplumsal çeşitlilik ve küçük çocukların davranışlarına rehberlik etmek ile ilgili bazı ilgi çekici dersler bulunabilmiştir ve bunlara aşağıdaki bölümlerde değinilecektir. Bu derslerin

tamamı transfer edilememiş fakat bunlar Sloven ve/veya Türk eğitim koşullarına uyarlanmıştır. Bu uyarlamalar, Slovenya ve Türkiye'nin halihazırda değerler ve etik ile ilgili bazı derslere sahip olduğu ve yeni bir takım temalar eklemek gerektiği göz önüne alınarak yapılmıştır. Aynı zamanda Bologna eğitim sisteminin önerdiği pratik bakış açısı ve okul öncesi eğitim alanındaki kendi şahsi deneyimlerimiz de göz önüne alınmıştır.

2 –OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNE YÖNELİK GELİŞMİŞ ÜLKELERDEKİ ETİK DERSLERİNE GENEL BAKIŞ

Birçok dünya üniversitesi okul öncesi eğitimi lisans programına sahiptir. Bu yüzden etik ve değerlerle ilgili derse sahip olduğu bilinen çok sayıda kurumun programını araştırdık. Bu programlar:

Academia Melbourne Avustralya

Deakin Üniversitesi Avustralya

Swinburne Üniversitesi Avustralya

Holmesglen Üniversitesi Avustralya

National University of İrlanda Galway

Mary Immaculate College Limerick İrlanda

Maynooth Üniversitesi İrlanda

Cork Institute of Technology İrlanda

Institute of Technology Carlow İrlanda

Institute of Technology Sligo İrlanda

Rhine-Waal Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Almanya

Justus-Liebig-Universität Giessen Almanya

Southern New Hampshire Üniversitesi, Birleşik Krallık

Birmingham City Üniversitesi Birleşik Krallık

Brighton Üniversitesi Birleşik Krallık

East London Üniversitesi Birleşik Krallık

London Metropolitan Üniversitesi Birleşik Krallık

Roehampton Üniversitesi Londra Birleşik Krallık

Vanguard Üniversitesi California ABD

Brandman Üniversitesi California ABD

Western Governors Üniversitesi ABD.

Massachusetts Üniversitesi Amhurst ABD

Massachusetts Üniversitesi Boston, ABD

Naropa Üniversitesi Colorado ABD

Ashford Üniversitesi Kaliforniya ABD

Pacific Oaks College ABD.

Northern Colorado Üniversitesi ABD.

Lesley Üniversitesi Massachusetts, ABD

Pacific Union College Kaliforniya ABD

Sonoma State Üniversitesi Kaliforniya ABD

Phoenix Üniversitesi ABD

Aspen Üniversitesi Denver Colorado, ABD ve diğerleri.

Bu üniversitelerin yaklaşık üçte biri okul öncesi programlarında öğretilen derslerin içerik ve/veya hedefleri ile ilgili bilgi vermemektedir. Bu programların diğer üçte biri, küçük çocuklarda etik veya ahlaki gelişim ile ilgili dersler (didaktik, matematik, fen bilgisi, yabancı diller, resim, spor vb ile ilgili birçok ders verilmesine rağmen) vermemektedir. Değerler, etik, ahlaki gelişim vb ile ilgili dersler veren üniversiteler arasında şunlar bulunmaktadır:

Deakin Üniversitesi Avustralya,

Swinburne Üniversitesi Avustralya,

Holmesglen Üniversitesi Avustralya,

Maynooth Üniversitesi İrlanda,

Institute of Technology Carlow İrlanda,

Üniversitesi of Roehampton Londra, Birleşik Krallık

Vanguard Üniversitesi Kaliforniya, ABD

Ashford Üniversitesi Kaliforniya, ABD

Pacific Oaks College ABD,

Northern Colorado Üniversitesi ABD,

Lesley Üniversitesi Massachusetts, ABD

Sonoma State Üniversitesi Kaliforniya, ABD

Phoenix Üniversitesi, ABD

Aspen Üniversitesi Denver Colorado ABD.

Bu üniversitelerdeki derslerin bazıları öğrencilerine etiğe uygun olarak nasıl davranılacağını öğretmektedir. Bunlar ilgi çekicidir, fakat öğrencilerine değerleri okul öncesi çocuklarına nasıl aktaracakları ile ilgili pek bilgi vermezler. Ör: 'Eğitimde Etik Ve Sosyal Sorumluluk' dersi öğrencilere öğretimdeki mesleki etik, öğrencilerin bireysel değerlerinin etik kurallarla nasıl etkileştiği ve eğitim alanlarında etik ikilemler vb konularını öğretmektedir.

(<http://www.phoenix.edu/programs/degree-programs/education/Bachelors/bsed-ech.html>).

Ayrıca 'Çocuklar, Ebeveynler Ve Toplumla İlişkileri Geliştirmek' isimli ders ilgi çekicidir ve ders içeriğinin okul öncesi öğretmenlerini etik ile tanıştıracaklarını ileri sürmektedir, fakat etik temalar açık olarak sunulmamıştır.

(http://apps.maynoothÜniversitesi.ie/courses/?TARGET=QS&MODE=VIEW_UNIFIED&TARGET_SOURCE=QUALIFICATION&QUALIFICATION_CODE=ECED).

Projemiz öğrencileri etik kuralları ve değerleri okul öncesi çağıdaki çocuklara nasıl aktaracağı konusunda eğiten ve/veya okul öncesinde etik konuları öğretmek için somut etkinlikler sunan dersleri önemli görmektedir. Bu sebeple, sadece bu dersleri içeren lisans programları göz önüne alınmış, tartışılmış ve karşılaştırılmıştır.

Avustralya'daki Deakin Üniversitesi <http://www.deakin.edu.au/course/Bachelor-of-early-childhood-education-and-teaching> 'Erken Çocukluk Döneminde Öğrenim Ve Öğretim İçin Ekolojik Bakış Açıları' isimli bir derse sahiptir. Öğrenciler bu ders ile çağdaş teori, politika ve uygulamaları öğrenme imkanı bulmaktadır. Dersin ana konuları: Çeşitli sosyokültürel kimlikler, sürdürülebilir ilişkiler (bireyler, aileler, toplum ve çevre), teknoloji ve küreselleşme dolayısıyla değişen iletişim ve temsildir. Dersin, çocuklara etik değerlerin nasıl öğretileceği ile ilgili öğrencileri bilgilendirmekte mi yoksa sadece yukarıda verilen konuları mı işlediği konusu net değildir.

Bir Avustralya üniversitesindeki başka bir ders benzer şekilde çok kültürlü ve çok dilli bakış açılarını değerlendirmektedir. Kültürel, etnik, dilsel, dinsel ve ırksal çeşitlilik ve eşitlik konularına odaklanmaktadır. Bu ders, farklı kültürel arka plana sahip çocuklar ve aileler için kimlik ve değerlerle öğrencileri tanıştırır ve göçmenlerin kaynaklandığı yerleri araştırır ve farklı kültürden çocuklara karşı anlayış ve empati geliştirir.

(https://www.holmesglen.edu.au/data/assets/pdf_file/0010/262279/Bachelor_of_Early_Childhood_Teaching_BECT16_subjAKTS_summary.pdf). Bu tarz dersler Avrupa için de çok ilgi çekici hale gelmektedir, Avrupa da benzer bir duruma doğru yol almaktadır: Her ülkede farklı şirketler tarafından istihdam edilen oldukça fazla sayıda yabancı vatandaş ve ayrıca çok sayıda göçmen ve mülteci bulunmaktadır.

Bazı dersler sosyal adalet, etik ve çeşitlilik ile ilgilenmektedir: Örneğin, (http://apps.maynoothÜniversitesi.ie/courses/?TARGET=QS&MODE=VIEW_UNIFIED&TARGET_SOURCE=QUALIFICATION&QUALIFICATION_CODE=ECED) ve bu dersler sosyal adaletin kavram ve uygulamalarını araştırır, eşitlik uygulamalarını ve küçük çocukların haklarını eleştirel olarak değerlendirir, kişisel ilke ve uygulamalara kafa yorar, çocuk haklarının kavramsal ve politika yönüne eleştiri getirir. Bu hedef ve temalar öğrencilere etik

konusunda birçok bilgi sunar, fakat bu değerleri çocuklara nasıl aktaracakları ile ilgili onlara bilgi sunmaz. (Bu kavramlar tüm çocuklar için uygulanabilir olsa bile)

Çocukların toplumsal dünyası hakkındaki ders öğrencileri, küçük çocuklara kitap okumanın ilkeleri ve uygulamaları ile ilgili bilgilendirmektedir ve dersin önemli meselelerinden biri demokratik etik ilkelerini dikkate almaktır. (www.roehampton.ac.uk/undergraduate-courses/early-childhood-education..) Bu ilgi çekici görünmektedir, fakat dersin açıklama kısmı bireysel konular ile ilgili daha detaylı bilgi sunmamaktadır.

Kaliforniya'daki Vanguard Üniversitesi okul öncesi çocuklarının ahlaki gelişimi ile ilgili, öğretmenleri küçük çocuklarda ahlaki ve etik davranış geliştirme rolleri ile tanıştıran 'Ahlak ve Karakter Gelişiminin İlk Temelleri' başlıklı üç ilgi çekici üniteye sahiptir. (<http://www.vanguard.edu/sps/Bachelors-degree-in-ecce-course/>) Öğrenciler ahlaki gelişim kuramlarını ve yeni bilgi, beceri ve eğilimleri sınıfa nasıl entegre edeceklerini öğrenirler. Öğrenciler aynı zamanda ahlaki gelişimi artırmak için stratejik plan geliştirirler ve (sahip oldukları veya gelecekte olacakları) kendi değerleri üzerinde düşünmeye teşvik edilirler

Pacific Union College çocukların manevi ve ahlaki gelişimi hakkında bir ders vermektedir. (<https://www.puc.edu/academics/departments/education/early-childhood/course-descriptions>). Bu ders, ahlaki ve/veya manevi gelişimin çocukların doğru ve yanlış anlama yeteneğini nasıl etkilediği anlayışı konusunda öğrencilere bilgi verir. Öğrenciler Kohlberg, Piaget ve Carol Gilligan'un kuramlarını öğrenerek eleştirel olarak değerlendirirler. Duygusal zeka ve ahlaki eğitime nasıl katkı sağladığı, eğitim politikalarının karakter gelişimini nasıl etkilediği konusunda bilgilenirler. Öğretmenin çocuk gelişimi üzerindeki etkisini analiz eder, çocuğun bir gününü gözlem ve analiz ederek karakter gelişimine katkıda bulunan alanlara dikkat çekerler. Ahlaki eğitimi çocuğun günlük yaşamına dahil etmeye çalışır, ve Hristiyan okulları içerisindeki çeşitli ahlaki eğitim uygulamalarını tartışır.

Kaliforniya'daki Sonoma Devlet Üniversitesi toplumsal ve ahlaki gelişim üzerine dersler verir. (<http://www.sonoma.edu/exed/ecce-certificate/curriculum>). Bu da aynı şekilde öğrencileri ilk önce okul öncesi çocuklarının toplumsal ve ahlaki gelişimi ile ilgili kuramlarla tanıştırır. Ana konular arasında kültürel değer farklılıkları, cinsiyet kimliği, risk altındaki çocuklar, çocukların sosyal ve duygusal gelişimini teşvik etmek için velilerle işbirliği yapmak bulunmaktadır.

Vanguard Üniversitesi 'Çocuğun Davranışına Rehberlik Etmek' isimli bir ders sunmaktadır (<http://www.vanguard.edu/earlychildhoodeducation/Bachelors-degree-in-early-childhood-education-course-descriptions/>). Ders, öğrencileri özellikle olumlu öğretmen/öğrenci etkileşimi, öz-düzenlemeyi öğretme, öz-kontrol, sorumluluk, olumlu davranış onaylama, otoriteye saygı, etkili çatışma çözme stratejileri, ve bu eğitime velileri de dahil etme konuları olmak üzere çocuklara rehberlik etmenin ilke ve uygulamaları ile tanıştırır.

Denver Colorado'daki Aspen Üniversitesi de 'Okul Öncesi Davranışlara Rehberlik Etme' dersine sahiptir (<http://www.aspen.edu/degrees/Bachelors-degree/Bachelor-of-science-in-early-childhood-education/classes#COM100>). Öğrenciler özellikle problem çözme felsefesi

ve çocukları kendi problemlerini çözmeye sevk etme konusunda bilgilendirilmektedir. Bu ders ayrıca biraz teori de içermekte fakat uygulamaya ve anaokulunda çocuk gruplarıyla çalışmaya daha çok vurgu yapmaktadır.

Avustralya Swinburne Üniversitesi 'Davranışı Anlama Ve Destekleme' isimli bir ders vermektedir (<https://www.swinburneonline.edu.au/Üniversitesi/courses/education/Bachelor-education-early-childhood/edu20004-understanding-and>). Bu ders okul öncesi öğretmenlerine çocukların farklı davranışlarını nasıl anlayacakları ve bunlara nasıl yaklaşacakları noktasında yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Ders, öğrenme ortamlarında davranışı etkileyen faktörlerle ilgili teori ile başlayarak verimli bir öğrenme ortamı oluşturmak için gerekli ilke, politika ve uygulamalarla devam eder. Bir dizi zor davranışı anlayıp karşılık vermek, olumlu davranış desteği için ilke ve uygulamalar, davranış yönetim teknikleri, davranışa müdahale ve önleyici davranış teknikleri, etik haklarını göz önüne almak vb için modeller sunar.

Swinburne Üniversitesi tarafından verilen bir başka ilgi çekici ders 'Sürdürülebilir Eğitim Ve Bakış Açıları' dır. Ders, sürdürülebilirlik için eğitim vermeyi ve çocuklara doğayı ve yaşam ve çevreyi destekleyen sistem ve mekanizmaları anlamada yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Ders, teorik kavramlarla (sürdürülebilirliğin tanımı, sürdürülebilirlik eğitimi için küresel bakış açıları, ekolojik okur yazarlık vb) başlar ve daha sonra öğretmenlere sürdürülebilirlik müfredatı için eğitim geliştirmeyi, doğal oyun alanları oluşturup sürdürmeyi, orman okul hareketi, sürdürülebilir uygulama vaka çalışmalarını tanıtır ve 'Avustralya Sürdürülebilir Okullar Girişimi' ni ele alır. (<https://www.swinburneonline.edu.au/Üniversitesi/courses/education/Bachelor-education-early-childhood/edu20005-sustainable-education-and>).

Savunuculuk ve sosyal adalet ile ilgili Swinburne dersi de bir takım ilgi çekici konular içermektedir. (<http://www.swinburne.edu.au/study/courses/units/Savunuculuk-and-Social-Justice-EDU40004/local>). Bu ders, çocuklara, sosyal adalet anlayışı ve bunun öğretim hedef ve uygulamaları ile bağlantısı hakkında bilgiler verir. Ders, çocukların ahlaki, etik ve sosyal anlayışları, adaletin, eşitliğin, sosyal adaletin, işbirliğinin, empati, başkalarına değer vermenin nasıl öğretileceği ve çocukların (farklı yaşta çocuklar) haksızlık karşısında nasıl itiraz etmeleri gerektiği konusuna bile değinmektedir. Ders, savunuculuk, etik ve etik karar verme, etik düşünme ve uygulama (etik kuralları da dahil), önyargı karşıtı müfredat, küresel vatandaşlık kavramı, bağımsızlık, kimlik ve kültürel çeşitlilik, sosyal adalet ve insan hakları, barışı tesis etme ve çatışma çözümü, sürdürülebilir gelecekler, çeşitlilik, eşitlik ve sosyal adalet, çocukların ahlaki, etik ve sosyal anlayışlarına rehberlik etme ve toplumlara aktif katkı sağlayıcılar olarak çocuklar hakkında örnek vaka incelemeleri konusunda bazı teorik öğrenmeler ihtiva etmektedir. Bu ders özel ilgi gerektirmektedir, çünkü öğretmen ve öğrencilerin etğini birleştirmekte ve sadece etik anlayışlar konusunda çocuklara rehberlik etmeyi öğretmekle kalmayıp aynı zamanda onları adaletsizliğe karşı çıkmaya teşvik etmektedir.

Okul öncesi öğretmenlerinin üniversite eğitimi yeni bir şey değildir, bu nedenle her ülkede bu alanda bir dizi lisans programı bulmak mümkündür. Okul öncesi öğretmenlerine değerleri

nasıl öğretecekleri konusunda bilgi veren derslerle ilgileniyorduk ve özellikle ABD, Birleşik Krallık, Almanya, Avustralya gibi gelişmiş ülkelerde geniş bir seçim yelpazesi olabileceğini umuyorduk. Dersleri seçerken kullandığımız ana kriterler:

- 1) Üniversite eğitime yatırım yapmış olan ve birçok gelişmiş üniversitesi bulunan gelişmiş ülkelerdeki dersleri seçmek,
- 2) Okul öncesi çocuklarına değerler, etik, ahlaki eğitim, sürdürülebilir gelişme ve diğer ilgili konuların nasıl aktarılacağı ile ilgili dersleri bulmak,
- 3) Slovenya ve Türkiye'ye uyarlayabilmek için ilgi çekici olan dersleri seçmek
(Ülkelerimizde halihazırda var olan derslerden farklı içeriğe sahip ve Avrupa anaokullarına uyarlanabilir dersleri takdim etmeyi istedik)

Başlangıçta incelenen programlardan üçte birinin derslerinin içeriği ile ilgili bilgi sunmadığını ve diğer üçte birinin ise etik ile ilgili dersler içermediğini gördük. Fakat, etik konusunu tartışan bu derslerin içinde bile öğrencilere etik hakkında nasıl düşünceleri gerektiğini ve/veya değerlere nasıl saygı duymak gerektiğini öğretip okul öncesi yaştaki çocuklara bu değerlerin nasıl aktarılacağını öğretmeyen bazı dersler bulunmaktaydı. Çeşitli lisans programını incelememize rağmen, sonunda ilginç konulara değinen sadece on üniversitenin listesini oluşturduk. ABD ve/veya Avustralya ve Slovenya arasındaki farklılıklardan dolayı biz bu derslerin tamamını transfer edemedik. Sadece Slovenya ve/veya Türkiye için ilginç ve uygun olabilecek konulardan seçim yaptık. Bu ilgiç konular: Çocuklar, ebeveynler ve topluluklar için sürdürülebilir ilişkiler, ekolojik bakış açıları, öz düzenlemeyi, öz-denetimi, sorumluluk, olumlu davranış, otoriteye saygı, etkili çatışma çözme stratejileri, davranış yönetimi teknikleri, barış inşası, çocuk ahlakına kılavuzluk yapmak, ahlaki, sosyal ve etik anlayışlar, topluluklara etkin katkı sağlayan bireyler olarak çocuklarla vaka çalışmaları.

3- 2015 YILINDA SLOVENYA VE TÜRKİYE'DE LİSANS DÜZEYİ ERKEN EĞİTİMDE ETİK DERSLERİ

Slovenya şu an etik ile ilgili iki derse sahiptir ve her ikisi de seçmeli derstir.

Birincisi Maribor Üniversitesi tarafından verilen 'Ahlaki eğitim ve etik' tir.

(<http://www.pef.um.si/205/predsolska+vzgoja>). Ahlaki eğitim ve etik üzerine olan bu ders eğitimsel teori ve pratik üzerindeki çeşitli ahlaki etkileri göz önüne almaktadır. Dersin yapısı ve içeriğini şu konular oluşturmaktadır:

- (a) Öğretimin ahlaki karakteri: Öğretimin bir etkinlik olarak farklı kavramları hem öğretmenin mesleki rolünde hem de çocukların ahlaki eğitiminde ahlak eğitimi üzerinde farklı etkileri olduğu görülmektedir;
- (b) Etik teorisi: Büyük ahlak filozofları çeşitli şekillerde nesnellik yada ahlaki değerler problemiyle uğraşma girişiminde bulunmuşlardır;
- (c) Çağdaş ahlak teorileri emotivism, faydacılık, deontoloji, erdem etiği, liberalizm ve toplulukçuluk gibi kavramlara özel referans ile mevcut ahlaki ve toplumsal tartışmanın ana hatlarını takip girişiminde bulunmaktadır;

(d) Değerler eğitimi: Değerler nelerdir? Öznel midir yoksa nesnel midir? Hangi tür değerler eğitimsel öneme sahiptir?

(e) Ahlak ve ahlaki eğitim: Ahlaki değerler nelerdir? Anaokulu öğretmenleri ahlaki eğitimciler midir? Eğer öyleyse, ahlaki eğitimin doğru şekli nedir? Karakter eğitimi ve erdem etiği özellikle vurgulanmaktadır ;

(f) Eğitimin normatif karakterinin anaokulunda ve toplumdaki disiplin ve düzen sorunsalı üzerindeki yetki ve sorumluluk ile ilgili etkileri nelerdir? Otoriter, paternalist, liberal, özgürlükçü ve disiplin ve özgürlüğün diğer kavramları ile ilgili çeşitli yaklaşımlar sunulacaktır.

İkinci ders **Primorska Üniversitesi** tarafından sunulmaktadır. Seçmeli bir derstir ve öğrencileri şu konularla tanıştırmaktadır:

- Çok kültürlülük ve sosyal adalet programının amaçları ve ilkeleri,
- Demokratik ilkelerin geliştirilmesi ve kültürel çoğulculuğun teşviki,
- Çok kültürlü ve çok dilli eğitimi geliştirme,
- Bireysel, gelişimsel ve kültürel olarak uygun çocuğun gelişim ve eğitim stratejisi,
- Sosyal çeşitlilik ve eşitlik (cinsiyet, ırk, sosyal-ekonomik statü, din),
- Çeşitlilik ve sosyal dışlanma,
- Sosyal dışlanma ile ilgili toplumsal iktidar sorunları ve bağlamı,
- Çok kültürlü eğitim içinde iş ve angajman düzeyleri,
- Öğretmenin rolü ve öznel teorileri,
- Sosyal dışlanma ve içerme bağlamında gizli müfredat mekanizmalarını tanıma,
- Bireyler bazında ve toplumda ayrımcılığın eleştirel olarak değerlendirilmesi,
- Eğitim süreçleri içinde ayrımcılığın eleştirel değerlendirmesi,
- Öğretmenlerin çocuklarla etkileşimi teşvik etme ilkeleri,
- Çocuklarla başarılı iletişimin ilkeleri, olumlu grup atmosferi geliştirme ve çocuklarla ve çocuklar arasında iyi ilişkiler geliştirme.
- Sosyal beceriler, çocuklarla çalışma ve danışmalık yapma yöntem ve ilkeleri.
- Bireysel, gelişimsel ve kültürel olarak uygun öğrenme ortamı ilkeleri,
- Gelişimsel olarak, bireysel olarak ve kültürel olarak uygun öğrenme ortamı ilkeleri
- Uygunsuz davranış, muhalefet ve çatışmalarla başatma stratejileri,
- Mesleki çalışmanın etik çerçevesini tanımlama vb.

[http://www.pef.upr.si/izobrazevanje/dodiplomski_studij_1%20_stopnje/predsolska_vzgoja_\(vs\)/do_2015-2016/2011011416091382/#sthash.EZ2ax8GZ.dpuf](http://www.pef.upr.si/izobrazevanje/dodiplomski_studij_1%20_stopnje/predsolska_vzgoja_(vs)/do_2015-2016/2011011416091382/#sthash.EZ2ax8GZ.dpuf)

Türkiye’de Etik Konulu Dersler

Türkiye’de 53 devlet üniversitesinde okul öncesi öğretmenliği lisans programı vardır ve bu üniversitelerde, biri hariç hepsi seçmeli olan toplam 10 etik dersi sunulmaktadır. Bazı üniversiteler ders içeriklerini açıklamazken bazı dersler daha detaylı şekilde tarif edilmiştir.

Uludağ Üniversitesi'nde 'Okul öncesinde Değerler' isimli bir ders bulunmaktadır fakat dersin içeriği verilmemiştir.

<http://onerimerkezi.uludag.edu.tr/Bologna/dereceler/dt/33/dl/tr/b/3/p/32/drs/503080>

Yıldız Teknik Üniversitesi 'Okul Öncesinde Değerler Eğitimi' isimli bir ders sunulmaktadır. Dersin içeriği şu şekildedir:

Temel evrensel değerlerin belirlenmesi ve tanımlanması,

Temel evrensel değerler eğitimi,

Ahlak gelişimi, kişilik gelişimi,

Okul öncesi dönemde evrensel değerler eğitimi,

Temel evrensel değerler eğitiminde eğitimcilerin rolleri,

Ebeveynler ve evrensel değerler,

Dünyada uygulanan değerler – kişilik - karakter eğitimi programları

<http://www.iol.yildiz.edu.tr/okuloncesi/egitim/4/Ders-%C4%B0%C3%A7erikleri/47>

Mersin Üniversitesi 'Değerler Eğitimi' isimli bir ders bulunmaktadır.

http://oibs.mersin.edu.tr/bologna/?id=/course&program=96&sinif=4&sb_id=153116.

Dersin içeriği çok kısa bir şekilde anlatılmıştır ve şu konuları içermektedir:

Değerler,

Değerler Eğitimi,

Kişilik,

Değerleri ve kişiliği öğretme yaklaşımları.

Marmara Üniversitesi 'Değerler Eğitimine Giriş' isimli bir ders bulunmaktadır fakat içeriği ile ilgili bilgiye ulaşamamıştır.

<http://llp.marmara.edu.tr/course.aspx?zs=1&mod=1&kultur=en->

[US&program=14&did=54861&mid=53490&pmid=3089&mufredatTurId=932001&organizasyonId=16](http://llp.marmara.edu.tr/course.aspx?zs=1&mod=1&kultur=en-US&program=14&did=54861&mid=53490&pmid=3089&mufredatTurId=932001&organizasyonId=16)

Samsun 19 Mayıs Üniversitesi

<http://ebs.omu.edu.tr/ebs/ders.php?dil=tr&zs=1&mod=1&program=2651&did=123406&mid=288185&pmid=4049>

Üniversitenin 'Etik Değerler Eğitimi' isimli zorunlu bir dersi bulunmaktadır. Ders şu konuları ihtiva etmektedir:

1. Erken çocuklukta ahlaki gelişim,
2. Değerler eğitiminde farklı yaklaşımlar,
3. Temel ahlaki değerler:
 - a. Dürüstlük: Güvenilir ve sadık olma, hırsızlık, kandırma, dolandırıcılık yapmama,
 - b. Adalet: Kurallara riayet, sıraya girme, paylaşma,

- c. Vatandaşlık: Cesaret, sabır, açık görüşlülük ve eleştirel düşünebilme, özerklik ve bağımsızlık, insan hakları ve demokrasiye bağlılık, farklılıkları kabullenme, kararlılık ve çaba,
 - d. Baskılarını önemseme: Yardımseverlik, kibarlık, minnettarlık, affetme, düşünceli olma, sevgi, empati.
 - e. Saygı: Nezaket, saygı, etkili iletişim becerileri,
 - f. Sorumluluk: Görevini yerine getirme, özdenetim, davranışlarının sonuçlarına ilişkin sorumluluk sahibi olma
4. Temel ahlaki kapasiteler
- a. Ahlaki değerleri benimseme
 - b. Yıkıcı duygularla baş etme (utanç, kıskançlık, benmerkezcilik, her şeye hakkı olduğunu düşünme, doyumsuzluk vs.)
 - c. Ahlaki akıl yürütme
 - d. Kritik sosyal ve duygusal becerilere sahip olma
 - e. Güçlü benlik algisi

Abant İzzet Baysal Üniversitesi

<http://bologna.ibu.edu.tr/CourseDetail.aspx?lang=tr-TR&opID=336&pmID=3893&mid=183140&DersID=1589&dersKodu=109004462006>

'Değerler Eğitimi' isimli bir ders sunmaktadır ve bu derste şu temalar yer almaktadır:

Temel Evrensel Değerler Nelerdir?

Hangi Değerler Öğretilmelidir?

Temel Evrensel Değerler Eğitimi ve Ahlak Gelişimi.

Temel Evrensel Değerler ve Kişilik Gelişimi.

Temel Evrensel Değerler Eğitiminde Eğitimcilerin Dikkat Etmesi Gereken Noktalar.

Ebeveynler ve Evrensel Değerler.

Dünyada Uygulanan Değerler-Kişilik -Karakter Eğitimi Programları.

Evrensel Değerler Eğitimi Programlarında Kullanılan Yöntemler.

Evrensel Değerlere Yönelik Etkinlik Örnekleri.

Çanakkale 18 Mart Üniversitesi 'Sevgi Eğitimi' isimli bir ders verilmektedir

http://ebs.comu.edu.tr/Ders_Bilgileri.aspx?dno=283692&bno=1033&bot=1549

Dersin içeriği şu şekildedir:

Sevginin başta eğitim-öğretim sürecinde olmak üzere insan tüm etkileşim ve iletişim süreçlerindeki rolü ve önemi hakkında temel bilgiler,

İnsan sevgisi, onuru ve değeri,

Doğa ve çevre sevgisi.

Dersin beklenen öğrenme çıktıları ise şu şekildedir:

- 1) Sevgi kavramını açıklayabilir
- 2) Değer kavramını açıklayabilir
- 3) Sevgi ve değer ilişkisini kavrar

- 4) İnsan onuru ve değeri hususunda farkındalığı artar
- 5) Doğa ve çevre bilinci ve sevgi değerini ilişkilendirebilir
- 6) Sevgi temelli etkileşim ve iletişim bilinci geliştirir
- 7) Yansıtıcı düşünme becerisi geliştirir
- 8) Eleştirel düşünme becerisi geliştirir
- 9) Evrensel değerleri tanımlar ve benimser
- 10) Eleştirel bir yaklaşımla sorgulama becerisi kazanır
- 11) Bilinçli bir yaklaşımla duygularını yönetme becerisi geliştirir

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

'Okul Öncesi Eğitimde Etik' adı altında bir ders vermektedir ve dersin içeriği şöyledir.

<http://AKTS.mu.edu.tr/tr/program/106>

Meslek etiği ve etik kodlar, davranışın etik açısından yargılanması,
Eğitimde Etik, Öğretmenlik meslek etiği,
Eğitim yöneticileri ve etik, eğitim müfettişleri ve etik, PDR'de etik,
Öğrencilerin etik hak ve sorumlulukları,
Velilerin etik hak ve sorumlulukları,
Okulların toplumsal sorumluluğu,
Okul öncesi eğitimde etik kavramı, okul öncesi eğitimdeki temel değerler,
Okul öncesi eğitimcisinin çocuğa karşı etik görev ve sorumlulukları,
Okul öncesi eğitimcisinin aileye karşı etik görev ve sorumlulukları,
Okul öncesi öğretmenin iş arkadaşlarına karşı etik görev ve sorumlulukları,
Okul öncesi öğretmenin topluma karşı etik görev ve sorumlulukları,
Okul öncesi öğretmenlerinin sıkça karşılaştıkları etik sorunlar ve çözüm önerileri

Beklenen Öğrenme Kazanımları: Dersin sonunda öğrenci;

- 1- Etik ve mesleki etik kavramlarını bilir,
- 2- Eğitim öğretimde etik kuralları bilir,
- 3- Öğretmenlik mesleğinin etik boyutlarını bilir,
- 4- Öğretmenlerin öğrencilerine, velilerine, meslektaşlarına ve topluma karşı etik görev ve sorumluluklarını gösteren davranışları bilir,
- 5- Etik ve etik olmayan davranışları ayırt eder

Erzincan Üniversitesi: 'Değerler Eğitimi' isimli bir ders sunmaktadır. İçeriği şöyledir:

<http://derspaketleri.erkincan.edu.tr/getDersInfo.aspx?program=303&year=2014&mufredatId=175244&dersId=23478>

Temel evrensel değerler,
Evrensel değerlerin eğitimi,
Ahlak gelişimi, Kişilik gelişimi,
Evrensel değerler eğitiminde eğitimcilerin dikkat etmesi gereken noktalar,
Evrensel değerler,
Dünyada uygulanan değerler, kişilik, karakter eğitimi programları,

Evrensel değerler eğitimi programlarında kullanılan yöntemler, İşbirliği, dürüstlük, saygı, sorumluluk, hoşgörü gibi temel değerlerle ilgili etkinlikler. **Dersin amacı** evrensel değerler ile ilgili bilgi sahibi olmaktır.

Sinop Üniversitesi

http://bilgipaketi.sinop.edu.tr/formlar/egitim/okul/oo415_19_2_tr-TR.html

Bu üniversitenin 'Eğitim ve Öğretimde Etik' isimli dersi bulunmaktadır. Dersin içeriği şöyledir:

- 1- Öğretmenlik mesleği ve etik ilişkisi
- 2- Öğretmenlik meslek etiğinin teorik ve pratik temelleri
- 3- Öğretmenlik meslek etiğinin hukuksal temelleri
- 4- Öğretmenlik meslek etiği ilkeleri I: profesyonellik, hizmette sorumluluk, adalet ve eşitlik,
- 5- Öğretmenlik meslek etiği ilkeleri II:sağlıklı ve güvenli eğitim ortamının sağlanması, dürüstlük, doğruluk ve güven, tarafsızlık,
- 6- Öğretmenlik meslek etiği ilkeleri III: Mesleki sadakat ve sürekli gelişme isteği, mesleğe saygı ve kaynakların etkili kullanımı,
- 7- Eğitim yöneticileri ve etik ,
- 8- Öğretmen öğrenci ilişkisinde etik ,
- 9- Meslektaşlar arası ilişkinin etik temeli ve içeriği,
- 10- Öğretmen-toplum ilişkilerinde etik.

Hedefler ve Yeterlilikler:

- 1- Genel kültür, alan bilgisi ve mesleki bilgi konusunda temel teorik ve pratik bilgi ve beceriyi kazanır.
- 2- Temel varsayımlar, ilkeler, genellemeler, kuramsal bakış açıları ve görgül araştırmalar doğrultusunda kişisel eğitim felsefesi geliştirir.
- 3- Yaşam boyu öğrenme ilkesini benimseyip, bireysel ve mesleğe yönelik olarak bilgi ve becerilerini geliştirir.
- 4- Okul, aile ve toplum arasında işbirliği kurulmasında, çalışmaların düzenlenmesinde ve yürütülmesinde; etkin olarak çalışmaya gönüllü olur.
- 5- Çocukların gelişim özellikleri ve gereksinimlerine uygun eğitim ortamı düzenler.
- 6- Çocukların gelişimsel, bireysel ve kültürel özelliklerini dikkate alarak tüm çocukların gereksinimlerini karşılayacak şekilde planlama, uygulama ve değerlendirme yapar.
- 7- Öğretmenlik mesleği ile ilgili çocuklara, meslektaşlarına ve ailelere yönelik etik uygulamaları benimser.

Beklenen Öğrenme Çıktıları:

- 1- Öğretmenlik meslek etiğini ve ilkelerini tanıma, bilme.
- 2- Öğretmen adayının, öğrencileri, meslektaşları ve çevresi ile girmiş olduğu ilişkinin etik içeriğini ve niteliğini bilmesi ve buna uygun davranışlar sergileme becerisi kazanması
- 3- Genel bir etik bilgisine ve kültürüne sahip olma.

Yukarıda tanımlanan dersler Sloven ve Türk üniversitelerinde hangi konuların halihazırda bulunduğunu göstermekte ve her iki ülkenin de değerlerle ilgili çok az sayıda derse sahip

olduğunu ve bunların neredeyse hepsinin (Türkiye'deki bir tane hariç) seçmeli ders olduğunu kanıtlamaktadır. İki Sloven dersi oldukça farklıdır. İlki ahlaki eğitim, etik teorisi, ahlak teorileri, değerler eğitimine değinir, yani çok teori fakat az pratik sunar. Diğer ders ise çok kültürlü çoğulculuğu ve sosyal adaleti teşvik eder, ayrımcılığa karşıdır ve daha çok uygulama odaklı görünmektedir.

Türkiye'deki dersler Slovenya'daki derslere nazaran daha çok benzerlikler içerir çünkü hemen hepsi değerlerden bahsetmektedir. Tanımlanan derslerden birçoğu Slovenya'daki derslerde bahsedilmeyen evrensel değerler teriminden bahseder (Yıldız Teknik Üniversitesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Erzincan Üniversitesi). Birkaç Türk üniversitesi yine Slovenya'dan farklı olarak değerlerden oldukça somut ve pratik bir şekilde bahseder (Ör: 19 Mayıs Üniversitesi'ndeki 'Etik Değerler Eğitimi' dersi bütüncülük, adalet, vatandaşlık, başkalarıyla ilgilenme, saygı, vb konularını irdelerken 18 Mart Üniversitesi 'sevgi'yi irdleyen bazı temalara sahiptir ki bu da Slovenya'da sık görülen bir durum değildir)

4- OKUL ÖNCESİ EĞİTİM LİSANS PROGRAMLARINDA TAVSİYE EDİLEN YENİ DERSLER

Projemizin katılımcıları Bologna sisteminin gereksinimlerine dayalı – bir lisans seviyesi ders taleplerini karşılayan ve etik, ahlak gelişimi, değerler, sosyal adalet, iyi davranış vb konuları işleyen üç yeni ders tavsiye etmeye karar vermiştir. Ders, biraz kuramsal konular ve aynı zamanda öğretmenlere, etik değerleri okul öncesi çocuklara aktarma yolları ile ilgili pratik bilgiler veren konular da içermelidir.

Erken çocukluk eğitimi (okul öncesi öğretmenliği) öğrencileri için şu yeni dersleri tavsiye etme kararı aldık:

- 1- Okul öncesi çocuklarının ahlak ve karakter gelişimi,
- 2- Okul öncesi çocuklarının davranışlarını anlama ve destekleme,
- 3- Okul öncesi çocuklar için sürdürülebilir eğitim.

Bu dersler lisans eğitim seviyesi taleplerini karşılamakta, hem teori hem de pratik vaka çalışmaları içermekte ve şimdiye kadar sadece etik, değerler, ahlak gelişimi, çok kültürlü ve sosyal adalet ile ilgili dersler geliştirmiş olan katılımcı ülkelere yeni kavramlar getirmektedir. Aynı zamanda, lisans eğitimlerini etik ile ilgili bir ders görmeden bitirmiş olan okul öncesi öğretmenlerine yönelik bir eğitim kursu da önermekteyiz.

1) Okul öncesi çocuklarının ahlak ve karakter gelişimi,

DERS PROGRAMI			
Ders Adı:	Okul öncesi çocuklarının ahlak ve karakter gelişimi		
Çalışma programı ve seviyesi	Çalışma Alanı	Akademik Yıl	Yarıyıl
Erken Çocukluk Eğitimi Lisans Programı 6.1	Erken Çocukluk Eğitimi	1	1

Ders türü

Zorunlu

Üniversite ders kodu:

Yüzyüze Eğitim	Seminer /sunum	Tutorial Özel Ders	Klinik Çalışma	Diğer Çalışma Şekilleri	Bireysel Çalışma	AKTS
70		70			140	5

Öğretim Üyesi :

Diller:

Dersler: İngilizce/ Türkçe
Özel Dersler: İngilizce/ Türkçe

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Önkoşullar:

-

-

Vsebina:

Razprava o različnih teorijah moralnega razvoja, analiza njihovih močnih in šibkih točk. Strategije, ki povezujejo teoretične koncepte v vsebino kurikula.
Razvoj strateškega načrta za povečanje moralnega razvoja.
Vloga vzgojiteljev pri razvoju moralnega in etičnega obnašanja predšolskih otrok.
Vzgojitelji kot učinkovit model etičnega obnašanja.
Vzgojiteljeva identifikacija lastnih osebnostnih močnih točk in področij, na katerih se lahko še razvijejo.
Metode poučevanja moralnega vedenja, prilagojene razvoju otrok.
Študij primerov – praktičnih dejavnosti, s

İçerik (Müfredat Anahatları):

Farklı ahlak gelişimi kuramlarını tartışma, güçlü ve zayıf yönlerinin analizi,
Teorik kavramları müfredat içeriği ile birleştirme stratejileri,
Ahlak gelişimini artırmak için stratejik plan geliştirilmesi,
Öğretmenlerin küçük çocuklarda ahlaki ve etik davranış geliştirmedeki rolü
Etkili etik davranış modelleri olarak okul öncesi öğretmenleri,
Öğretmenlerin kendi kişisel güçleri ve gelişim alanlarını tanıması
Ahlaki davranışı öğretmenin gelişimsel olarak etkili yöntemleri,
Değerleri okul öncesi çocuklara aktarmak için

katerimi se prenaša vrednote na predšolske otroke:

- Skrb za mlajše otroke
- Vljudne besede in izrazi
- Deljenje stvari z drugimi
- Kaj je prav in kaj narobe
- Sortiranje odpadkov
- Skrb za živali
- Gojenje rastlin
- Kako lahko otroci spregovorijo takrat, ko mislijo, da nekaj ni prav.

uygulamalı etkinlik vaka çalışmaları:

- Daha küçük yaştaki bir çocuğa bakma,
- Kibar kelimeler ve ifadeler
- Başkalarıyla paylaşma,
- Ne doğrudur ve ne yanlıştır?
- Çöpleri ayrıştırma,
- Hayvanlara bakma,
- Bitki yetiştirmek
- Birşeyin adil olmadığına inandıklarında çocuklar seslerini nasıl yükseltebilir?

Ders Kitapları / Okumalar:

Öğretim görevlisi dersler başlamadan önce müfredatın, programın, etkinlik alanının ve istihdam olanaklarının gereksinimlerine uyarlanmış bir ders kitabı hazırlamalıdır.

Hedef ve Yeterlilikler:

Dersin hedefleri, farklı ahlak gelişimi kuramlarını araştırmak, öğrencileri genç çocuklarda ahlak ve etik davranışı nasıl geliştirebilecekleri ile ilgili bilgilendirmek ve özellikle çeşitli vaka çalışmaları ve materyaller yoluyla gelişimsel olarak etkili öğretim yöntemlerini uygulamaktır.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- Prepoznati različne teorije moralnega razvoja
- Razvijati moralno in etično vedenje med predšolskimi otroki
- Uporabiti praktične dejavnosti za posredovanje vrednot otrokom v vrtcu.

Prenosljive / ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost uporabljati ustrezno teoretično znanje v praksi

Beklenen Öğrenme Çıktıları:

Bilgi ve Anlama:

Dersi tamamladığında öğrenciler şu davranışları kazanacaklardır:

- Farklı ahlaki gelişim teorilerini tanıyabilir.
- Okul öncesi çocuklarda ahlaki ve etik davranışlar geliştirebilir.
- Çocuklara okul öncesi değerleri iletme için uygulamalı etkinlikleri kullanabilir..

Aktarılabılır / Anahtar beceriler ve diğer nitelikler:

- Uygun teorik bilgileri uygulamada kullanabilme becerisi

--

--

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja z aktivno udeležbo študentov (diskusija, reševanje primerov)

Eğitim Öğretim Metodları:

Öğrencilerin aktif katılımı ile ders anlatımları (tartışma, vaka çalışması)

Načini ocenjevanja:

- končni pisni izpit
- ustna predstavitev primera

Ağırlık (%)

50 %
50 %

Değerlendirme:

- Final yazılı sınavı
- Bir vakanın uygulamalı sunumu

Kaynaklar:

--

2) Okul öncesi çocuklarının davranışlarını anlama ve destekleme**DERS PROGRAMI**

Dersin Adı: Okul öncesi çocuklarının davranışlarını anlama ve destekleme

Çalışma Programı ve seviyesi	Çalışma Alanı	Akademik Yıl	Yarıyıl
Erken Çocukluk Eğitimi Lisans Programı 6.1	Erken Çocukluk Eğitimi	2	1

Ders türü

Zorunlu

Üniversite Ders Kodu

--

Lectures

Yüzyüze

Seminer

Tutorial

Klinik

Diğer

Çalışma

Bireysel

AKTS

Eğitim	Sunum	Özel Ders	Çalışma	Şekilleri	Çalışma	
70		70			140	5

Öğretim Üyesi:

Diller:

Dersler: İngilizce/ Türkçe

Tutorial/ Özel Dersler: İngilizce/ Türkçe

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

-

Önkoşullar:

-

Vsebina:

Načela, politika in prakse, ki podpirajo dobro obnašanje predšolskih otrok.

Okviri in modeli za razumevanje in reagiranje na vrsto izzivov v zvezi z otroškim obnašanjem.

Klima v igralnici, ki pomaga pri uvajanju pozitivnih praks.

Tehnike za vodenje obnašanja.

Kako vključiti dobro obnašanje v vsakodnevno otroško življenje.

Razvoj dobrega vedenja od rojstva do vstopa v osnovno šolo.

Tehnike intervencije in preventive, ki pomagajo podpirati dobro vedenje.

Študije primerov, s katerimi se uči predšolske otroke samoobvladovanja, kontrole samega

İçerik (Müfredat Anahatları):

Okul öncesi çocuklarının iyi davranışlarını destekleyen ilkeler, politikalar ve uygulamalar.

Bir dizi zorlu çocuk davranışlarını anlamak ve karşılık vermek için çerçeve ve modeller.

Olumlu davranış uygulamalarını tanıtmak için yardımcı sınıf ortamı.

Davranış yönetim teknikleri.

Çocuğun günlük hayatına bir ahlaki eğitim aşamasını dahil etme,

Bebeklikten ilkokula başlayana kadar iyi davranış geliştirilmesi,

İyi davranışı desteklemeye yardımcı müdahale ve önleme teknikleri.

Okul öncesi çocuklara özdüzenleme, özkontrol, sorumluluk, görgü, doğru söylemeyi vb öğretmek için vaka çalışmaları.

sebe, odgovornosti, lepega vedenja, govorjenja resnice itd.

Delo s starši za pospeševanje otrokovega socialnega in čustvenega razvoja in obnašanja.

Çocuklarda sosyal ve duygusal gelişimi ve davranışı teşvik etmek için velilerle işbirliği yapmak.

Ders kitapları / Okumalar:

Öğretim görevlisi dersler başlamadan önce müfredatın, programın, etkinlik alanının ve istihdam olanaklarının gereksinimlerine uyarlanmış bir ders kitabı hazırlamalıdır.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je pomagati vzgojiteljem, da razumejo, zakaj se otroci različno vedejo in kako se jim približati ter uvajati dobro obnašanje.

Hedef ve Yeterlilikler:

Dersin hedefleri okul öncesi öğretmenlerinin çocukların neden farklı davranışlar sergilediklerini ve iyi davranışlara nasıl yaklaşmak ve bunları nasıl tanıtmak gerektiği anlamalarına yardımcı olmaktır.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- razumeti različne teorije o razvoju obnašanja
- posredovati dobro vedenje med predšolske otroke
- uporabiti teoretično znanje v praksi

Prenosljive / ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost uporabljati ustrezno teoretično znanje v praksi

Beklenen Öğrenme Çıktıları:

Bilgi ve Anlama:

Dersi tamamladığında öğrenciler şu davranışları kazanacaklardır:

- Davranış gelişimi ile ilgili farklı teorileri tanıyabilir,
- Okul öncesi öğrencilerine iyi davranışları aktarabilir,
- Teorik bilgileri pratikte kullanabilir.

Aktarılabilir / Anahtar beceriler ve diğer nitelikler:

- Uygun teorik bilgileri uygulamada kullanabilme becerisi

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja z aktivno udeležbo študentov (diskusija, reševanje primerov)

Eğitim ve Öğretim Metodları:

Öğrencilerin aktif katılımı ile ders anlatımları (tartışma, vaka çalışması)

Načini ocenjevanja:

- končni pisni izpit
- ustna predstavitev primera

Ağırlık (%)

50 %
50 %

Değerlendirme:

- Final Yazılı Sınavı
- Bir vakanın uygulamalı sunumu

Kaynaklar:

--

3) Okul Öncesi Çocuklar İçin Sürdürülebilir Eğitim**DERS PROGRAMI**

Dersin Adı: Okul öncesi çocuklar için sürdürülebilir eğitim

Çalışma programı ve seviyesi	Çalışma Alanı	Akademik Yıl	Yarıyıl
Erken Çocukluk Eğitimi Lisans Programı 6.1	Erken Çocukluk Eğitimi	3	1

Ders Türü:

Zorunlu

Üniversite Ders Kodu:

--

Yüzyüze Eğitim	Seminer Sunum	Tutorial Özel Ders	Klinik Çalışma	Diğer Çalışma Şekilleri	Bireysel Çalışma	AKTS
70		70			140	5

Öğretim Üyesi:

--

Diller:	Dersler / Lectures: İngilizce/ Türkçe
	Özel Dersler/Tutorials: İngilizce/ Türkçe

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Önkoşullar:**

-

-

Vsebina:

Pojmi okoljskega izobraževanja in trajnostnega razvoja.

Narava izobraževanje za trajnostni razvoj

GloBalne perspektive izobraževanja za trajnostni razvoj

Temeljna načela za vključevanje izobraževanja o trajnostnem razvoju v kurikulum

Razvijanje kurikula za izobraževanje v trajnostnem razvoju

Ustvarjanje in vzdrževanje naravnih prostorov za igro

Trajnostni odnosi (s posamezniki, z družino, skupnostjo in širšim okoljem)

Spreminjanje komuniciranja in predstav glede na tehnologijo in gloBalizacijo

Razvijanje otrokovih družbenih veščin in čustvenega razvoja

Razvijanje sodelovanja, sočustvovanja in skrbi za druge.

İçerik (Müfredat Anahatları):

Çevre eğitimi ve sürdürülebilir kalkınmanın tanımları,

Sürdürülebilir kalkınma için eğitimin niteliği,

Sürdürülebilir kalkınma eğitimi için küresel bakış açıları,

Müfredatta sürdürülebilirlik için eğitimi dahil etmenin gerekçeleri,

Sürdürülebilirlik müfredatı için eğitim geliştirme,

Doğal oyun alanları oluşturmak ve korumak.

Sürdürülebilir ilişkiler (Bireyler, aileler, toplum ve çevre ile)

Teknoloji ve küreselleşme nedeniyle değişen iletişim ve temsiller

Çocuğun sosyal becerilerini ve duygusal gelişimini teşvik etmek,

İşbirliği, empati ve başkalarına değer vermeyi teşvik etme,

Ders kitapları / Okumalar:

Öğretim görevlisi dersler başlamadan önce müfredatın, programın, etkinlik alanının ve istihdam olanaklarının gereksinimlerine uyarlanmış bir ders kitabı hazırlamalıdır.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je seznaniti študente s trajnostnim razvojem, pri čemer se presega otrokove izkušnje z naravo. Otroke se na primeren način spodbuja, da razumejo tudi koncept trajnostnih odnosov, ki podpirajo pozitivno vedenje proti drugim ljudem.

Hedef ve Yeterlilikler:

Bu dersin hedefi çocukları sürdürülebilir gelişme ile tanıştırma, çocuklara doğa ile deneyim sunmanın ötesine geçerek diğer insanlara karşı olumlu davranışları destekleyen sürdürülebilir ilişkiler kavramını anlamaları için uygun şekillerde onları desteklemektir.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- razumeti osnovna teoretična znanja o trajnostnem razvoju
- posredovati okoljske koncepte osnovane na trajnostnem razvoju
- posredovati trajnostne odnose proti drugim ljudem
- seznaniti otroke s praktičnimi aktivnostmi

Prenosljive / ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost uporabljati ustrezno teoretično znanje v praksi

Beklenen Öğrenme Çıktıları:

Bilgi ve Anlama:

Dersi tamamladığında öğrenciler şu davranışları kazanacaklardır:

- Sürdürebilir gelişme ile ilgili temel teorik bilgileri anlayabilir,
- Sürdürülebilir gelişme üzerine kurulmuş olan çevresel kavramları aktarabilir,
- Diğer insanlarla sürdürülebilir ilişkileri aktarabilir,
- Çocukları pratik etkinliklerle tanıştıracaktır.

Aktarılabılır / Anahtar beceriler ve diğer nitelikler:

- Uygun teorik bilgileri uygulamada kullanabilme becerisi

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja z aktivno udeležbo študentov (diskusija, reševanje primerov)

Eğitim ve Öğretim Metodları:

Öğrencilerin aktif katılımı ile ders anlatımları (tartışma, vaka çalışması)

Načini ocenjevanja:

- končni pisni izpit
- ustna predstavitev primera

Ağırlık (%)

50 %
50 %

Değerlendirme:

- Final Yazılı Sınavı
- Bir vakanın uygulamalı sunumu

Kaynaklar:**5- OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARININ ÖĞRETMENLERİ VE EBEVEYNLERİ İÇİN EĞİTİM KURSU**

Okul öncesi çocuklarının sorumlu yetişkinler olarak yetişmelerini istiyorsak, sadece okul öncesi çağıdaki çocukları etik eğitimle ilgili temel bilgilerle tanıştırmak değil aynı zamanda anaokullarında görev yapan öğretmenlere ve etik alanda ek bilgi talep eden ebeveynlere de uygun eğitimi sağlamak zorunludur. Okul öncesi öğretmenleri ve velilerine, çocuklara kendilerine, diğer insanlara, nesnelere ve çevreye karşı doğru ilişkiler geliştirmeyi öğretmek için pratikte kullanabilecekleri somut etkinlikler sunulmalıdır. Okul öncesi çocuklara sorumlu davranış, adalet, dürüstlük, saygı, cesaret, empati, ve başkalarıyla paylaşmak gibi değerler öğretilmelidir. Okul öncesi çocukların öğretmen ve ebeveynleri, çocuklara hayatlarının ileri aşamalarında da onları destekleyecek alışkanlık ve özellikleri aktarmalarına yardımcı olabilecek bir araca sahip olmalıdırlar.

Okul öncesi çocukların öğretmen ve ebeveynlerini eğitmek üzere şu dersi önermekteyiz:

Program Başlığı	Okul öncesi çağıdaki çocuklarda iyi davranış ve başkalarına değer verme davranışı gelişimi: Video temelli bir okul öncesi öğretmen ve ebeveyn eğitimi
Program Hedefleri:	Ahlaki gelişimi iyileştirmek için stratejik plan geliştirilmesi, Öğretmenlerin küçük çocuklarda ahlaki ve etik davranış geliştirmedeki rolü,

	<p>Etkili etik davranış modelleri olarak okul öncesi öğretmen ve velileri, Ahlaki davranışı öğretmenin gelişimsel olarak etkili yöntemleri, Değerleri okul öncesi çocuklara aktarmak için uygulamalı etkinlik vaka çalışmaları:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uykuya dalmadan önce küçük çocuklar için okuma, - Şarkılar - Küçük çocukların bakımı, - Kibar kelimeler ve ifadeler - Anaokulunda kurallar, - Diğer çocuklarla eşyalarını paylaşma, - Pencereleri temizleme, - Çamaşırları yıkama - Ne doğrudur, ne yanlıştır? - Çöpleri ayrıştırma, - Hayvanlarla ilgilenme, -Bitki yetiştirmek - Sessizlik oyunu - Çizgi, - Duyusal yol, -Masayı hazırlamak -Yemek servisi - Öğle yemeği sırasında iyi davranışlar, - Yemekten sonra temizlik, - Çiçekleri ayıklamak ve sulamak, - Sandalyeleri taşıma, - Dinlenmek için hazırlanma,
<p>Program Açıklaması:</p>	<p>Bu, küçük çocuklarda ahlaki ve etik davranışları geliştirmeye odaklı video temelli bir okul öncesi öğretmen ve ebeveyn eğitimi programıdır. Müfredat, her biri bir video, bir veya daha fazla öğretmen broşürü ve tartışmadan oluşan iki iletişim dersi içermektedir. Müfredat okul öncesi öğrencilerin öğretmen ve velilerinin kullanımı için hazırlanmıştır. Ders konuları, öğretmenlerin küçük çocuklara ahlaki davranış geliştirmedeki rolleri, öğretim yöntemlerini tartışma ve uygulamalı etkinlikler vaka çalışmalarıdır.</p>

Program Sunum Yöntemi	Okul öncesi öğrencilerin öğretmen ve ebeveynlerine yönelik iki dersli bir eğitim programı olarak tasarlanmıştır.
Hedef Kitle:	Okul öncesi öğrencilerin öğretmen ve ebeveynleri,

KAYNAKÇA

Abant İzzet Baysal Üniversitesi, 2016. Ders Öğretim Planı, şurada mevcuttur:

<http://bologna.ibu.edu.tr/CourseDetail.aspx?lang=tr-TR&opID=336&pmID=3893&mid=183140&DersID=1589&dersKodu=109004462006>. [19. 5. 2016].

Aspen University. 2016. Bachelor of Science in Early Childhood Education. Şurada mevcuttur:

<http://www.aspen.edu/degrees/bachelors-degree/bachelor-of-science-in-early-childhood-education/classes#COM100>. [19. 5. 2016].

Deakin University. 2016. Bachelor of Early Childhood Education. Şurada mevcuttur

<http://www.deakin.edu.au/course/bachelor-of-early-childhood-education-and-teaching>. [19. 5. 2016].

Erzincan Üniversitesi, 2016. Information Package. Şurada mevcuttur

<http://derspaketleri.erkincan.edu.tr/getDersInfo.aspx?program=303&year=2014&mufredatId=175244&dersId=23478>. [19. 5. 2016].

Holmesglen. 2016. Early Childhood Education. Şurada mevcuttur

https://www.holmesglen.edu.au/_data/assets/pdf_file/0010/262279/Bachelor_of_Early_Childhood_Teaching_BECT16_subjects_summary.pdf. [19. 5. 2016].

Marmara Üniversitesi. 2016. Lifelong Learning Programme. Şurada mevcuttur

<http://llp.marmara.edu.tr/course.aspx?zs=1&mod=1&kultur=en-US&program=14&did=54861&mid=53490&pmid=3089&mufredatTurId=932001&organizasyonId=16>. [19. 5. 2016].

Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, 2016. Course information. Şurada mevcuttur

http://ebs.comu.edu.tr/Ders_Bilgileri.aspx?dno=283692&bno=1033&bot=1549. [19. 5. 2016].

Samsun 19 Mayıs Üniversitesi. 2016. Ders Öğretim Planı. Şurada mevcuttur

<http://ebs.omu.edu.tr/ebs/ders.php?dil=tr&zs=1&mod=1&program=2651&did=123406&mid=288185&pmid=4049>. [19. 5. 2016].

Maynooth University. 2015. BA Early Childhood – Teaching and learning. Şurada mevcuttur

http://apps.maynoothuniversity.ie/courses/?TARGET=QS&MODE=VIEW_UNIFIED&TARGET_SOURCE=QUALIFICATION&QUALIFICATION_CODE=ECED. [19. 5. 2016].

Mersin Üniversitesi, 2016. Ders Bilgileri. Şurada mevcuttur

http://oibs.mersin.edu.tr/bologna/?id=/course&program=96&sinif=4&sb_id=153116. [19. 5. 2016].

Pacific Union College. 2016. Early Childhood Course Descriptions. Şurada mevcuttur <https://www.puc.edu/academics/departments/education/early-childhood/course-descriptions>. [19. 5. 2016].

Sinop Üniversitesi, 2016. Bilgi paketi. Şurada mevcuttur http://bilgipaketi.sinop.edu.tr/formlar/egitim/okul/oo415_19_2_tr-TR.html. [19. 5. 2016].

Sıtkı Koçman Üniversitesi, 2016. Course Catalogue. Şurada mevcuttur <http://ects.mu.edu.tr/tr/program/106>. [19. 5. 2016].

Sonoma State University. 2016. Early childhood Education Certificate. Şurada mevcuttur <http://www.sonoma.edu/exed/ece-certificate/curriculum>. [19. 5. 2016].

Swinburne Online. 2016. EDU20004 Understanding and Supporting Behaviour. Şurada mevcuttur <https://www.swinburneonline.edu.au/university/courses/education/bachelor-education-early-childhood/edu20004-understanding-and>. [19. 5. 2016].

Swinburne Online 2016. EDU20005 Sustainable Education and Bakış Açıları. Şurada mevcuttur <https://www.swinburneonline.edu.au/university/courses/education/bachelor-education-early-childhood/edu20005-sustainable-education-and>. [19. 5. 2016].

Swinburne Online. 2016. EDU40004 Savunuculuk and Social Justice. Şurada mevcuttur <http://www.swinburne.edu.au/study/courses/units/Savunuculuk-and-Social-Justice-EDU40004/local>. [19. 5. 2016].

Vanguard University. 2016. Bachelor's Degree in Early Childhood Education. Şurada mevcuttur <http://www.vanguard.edu/sps/bachelors-degree-in-ece-course/>. [19. 5. 2016].

Vanguard University. 2016. Online Early Childhood Education Bachelor's Degree. Şurada mevcuttur <http://www.vanguard.edu/earlychildhoodeducation/bachelors-degree-in-early-childhood-education-course-descriptions/>. [19. 5. 2016].

Uludağ Üniversitesi, 2016. Ders Öğretim Planı. Şurada mevcuttur <http://onerimerkezi.uludag.edu.tr/Bologna/dereceler/dt/33/dl/tr/b/3/p/32/drs/503080>. [19. 5. 2016].

University of Phoenix. 2016. Bachelor of Science in Education/Early Childhood Education. Şurada mevcuttur <http://www.phoenix.edu/programs/degree-programs/education/bachelors/bsed-ech.html>. [19. 5. 2016].

University of Roehampton. 2016. Early Childhood Studies. Şurada mevcuttur: <http://www.roehampton.ac.uk/undergraduate-courses/early-childhood-studies/index.html>. [19. 5. 2016].

Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta. 2014. Predšolska vzgoja. Şurada mevcuttur <http://www.pef.um.si/205/predsolska+vzgoja>. [19. 5. 2016].

Univerza na Primorskem, Pedagoška fakulteta. 2011. Predšolska vzgoja. Şurada mevcuttur [http://www.pef.upr.si/izobrazevanje/dodiplomski_studij_1%20stopnje/predsolska_vzgoja_\(v_s\)/do_2015-2016/2011011416091382/#sthash.EZ2ax8GZ.dpuf](http://www.pef.upr.si/izobrazevanje/dodiplomski_studij_1%20stopnje/predsolska_vzgoja_(v_s)/do_2015-2016/2011011416091382/#sthash.EZ2ax8GZ.dpuf). [19. 5. 2016].

Yıldız Teknik Üniversitesi, 2016. Ders İçerikleri. Şurada mevcuttur <http://www.iol.yildiz.edu.tr/okuloncesi/egitim/4/Ders-%C4%B0%C3%A7erikleri/47>. [19. 5. 2016].